

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Міжнародна стратегія економічного розвитку регіону

Международная стратегия экономического развития региона

International Strategy of Region Economic Development

Матеріали
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, Україна, 3–5 вересня 2013 року)

Суми
Сумський державний університет
2013

В цілому необхідний комплекс заходів, направлених на підвищення енергоефективності економіки регіону та її інфраструктурних секторів: впровадження обов'язкових стандартів енергетичної ефективності для нових та реконструйованих будівель; реалізація інформаційних компаній та надання спільного довготривалого фінансування для проектів з підвищення енергетичної ефективності; реформування електроенергетики та газового сектору, підвищення фінансової привабливості інвестицій в енергетичну ефективність; зниження бар'єрів енергоефективності в секторі бюджетних установ; підвищення привабливості громадського транспорту; підвищення енергетичної ефективності в системах теплоснабження (зміна принципів тарифоутворення, перетворення муніципальних підприємств теплоснабження в комерційні структури або громадсько-державні партнерства з чіткими принципами корпоративного управління, вдосконалення процесу збору та використання статистичної інформації (складання теплових балансів), а також розробка інтегрованих планів розвитку теплоснабження області).

ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД АКТУАЛІЗАЦІЇ СПОЖИВЧОГО КОШИКА В КОНТЕКСТІ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ

Червяцова О. В., Омеляненко В. А.

Сумський державний університет, Україна

Встановлені розміри прожиткового мінімуму та мінімальної заробітної плати не відповідають реальній вартості мінімального споживчого кошика українця. Споживчий кошик – асортимент товарів, який характеризує типовий рівень і структуру місячного (річного) споживання людини або сім'ї. Він служить базою порівняння розрахункових і реальних рівнів споживання. У світі існує 2 види споживчих кошиків та фізіологічний.

Межа бідності, визнана у світі, – споживчий кошик вартістю 17 доларів на день. Таку суму товарів та послуг споживають нині 80% українців.

Саме такий споживчим кошиком користуються в Україні. Чиновники, відповідальні за її регулярне оновлення, про це знають. Але осучаснити її ніяк не можуть.

Чергову спробу здійснити цю непросту процедуру вирішила вжити новий міністр соціальної політики Наталія Королевська. Наприкінці січня, розповідаючи про плани свого відомства, вона заявила, що Міністерство соціальної політики вже готує і протягом трьох місяців надасть пропозиції щодо перегляду споживчого кошика. Мотивувала вона такі наміри тим, що споживчий кошик – це фундамент соціальних питань в Україні і вона повинна відповідати сучасним нормам і стандартами. Але, на жаль, протягом

12 років споживчий кошик в Україні не змінювалася [1].

У високорозвинутих країнах про своє населення дбають набагато краще. Скажімо, у Великобританії до кошику входять близько 700 найменувань. У ньому є шампанське, пиво, комп'ютерні ігри, MP3-плеєр, акустична гітара і великий перелік товарів для дому, зокрема, дверні ручки та витрати на садівника.

Тепер, серед інших товарів, в корзину також входять сайти знайомств, смартфони та електронні книги. Багато з нових позицій у кошику свідчать про зміни, що відбуваються у житті через розвиток технологій. Разом з тим, до кошика виключили регіональні газети, рінгтони для мобілок та свинину. Також увійшли чорниці, запаковані овочі для смаження, м'ясні закуски та гарячий шоколад.

За "вагою" споживчого кошика у Німеччині уважно стежить Федеральне статистичне відомство, яке регулярно оновлює дані по набору у ній товарів та послуг. Фахівці вивчають скільки грошей витрачають німці. Причому досліджуються різні соціальні групи: великі сім'ї з дітьми, матері-одиначки, пенсіонери тощо. Споживчий кошик німця включає у собі близько 750 товарів та послуг із різних сфер життя. Це продуктів харчування, духи, тютюнові вироби, одяг, плата за квартиру тощо. Також входять і щомісячна вартість дитячих ясель, лікування амбулаторних хворих, і догляд вдома за престарілими та інвалідами. А також у зв'язку з науково технічним прогресом до нього додали цифровий фотоапарат, відеокамеру, сканер та лазерний принтер, прилад для виміру кров'яного тиску на зап'ясті.

Бачимо, що новий споживчий кошик поповнився послугами соціальної сфери, що відповідають загальноєвропейським стандартам. Одним словом, німецький споживчий кошик якнайкраще відбиває віяння часу.

Американський кошик передбачає витрати не тільки на тютюн та алкоголь, а й на освіту, мобільний і комп'ютерний зв'язок. Французи не обділили споживчий кошик витратами на перукаря, лак для волосся, гель для душу, а також інші численні косметичні засоби, без яких, на їхню думку, сучасне життя неможливе. Також вони подбали й про оплату послуг няні для дитини, апарати для виправлення зубів, оренду автомобіля, проїзд на таксі, а також про їжу для котів і собак.

Як бачимо, за світовими стандартами – що повніший кошик, то багатша країна. Лише українці не відчувають цієї динаміки, живучи за стандартами воєнних часів минулого століття.

Переглянувши потреби європейський країн, можна зробити висновок, що наш споживчий кошик є показником межі бідності. Вирішенням цієї проблеми є оновлення українського споживчого кошика, що означає збільшення зобов'язань держави щодо соціального захисту своїх громадян.

Споживчий кошик є основою розрахунку прожиткового мінімуму, а прожитковий мінімум є базовим соціальним показником, від якого встановлюються всі види соціальних допомог – допомогу при народженні дитини, допомогу малозабезпеченим сім'ям, а також визначається мінімальний розмір пенсій та мінімальна зарплата.

ФОРМИРОВАНИЕ МЕЖДУНАРОДНЫХ КЛАСТЕРОВ В ЭКОНОМИКАХ СОЮЗНЫХ ГОСУДАРСТВ БЕЛАРУСИ И УКРАИНЫ

Яшева Г. А., д-р. экон. наук, доц.

Витебский государственный технологический университет, Беларусь

Кластерная концепция является объективной закономерностью современного экономического развития стран. Это подтверждается фактами распространения кластеров во многих странах. Так, в ЕС насчитывается около 3 тыс. кластеров, в которых занято примерно 40 % рабочей силы [1]. Зарубежный опыт свидетельствует об эффективности кластерной политики и ее положительном влиянии на уровень конкурентоспособности экономики. Кластеризацией уже охвачено более 50% экономик ведущих стран, начинаются процессы кластеризации и в странах постсоветского пространства – Латвии, России, Беларуси, Украине, Таджикистане, Казахстане и др. Интеграционные процессы в мире создают предпосылки для формирования международных кластеров в трансграничных государствах с целью повышения международной конкурентоспособности союзных государств.

Международные кластеры представляют собой сетевые объединения поставщиков, производителей и покупателей – резидентов разных государств, географически сосредоточенных в трансграничном регионе, которые сотрудничают и конкурируют, связаны в технологические цепи и взаимодополняют друг друга, сотрудничают с трансграничными учреждениями (в т.ч. научными, образовательными, инфраструктурами бизнеса), органами государственного управления и международными организациями в целях повышения конкурентоспособности субъектов кластера и национальной экономики.

Международные кластеры способствуют экономическому развитию приграничных территорий посредством:

- обеспечения приграничного сотрудничества кластеров в сфере торговли, сельского хозяйства, туризма, транспорта, инфраструктуры;
- присутствие кластера повышает роль региональных администраций, поскольку развивает и укрепляет экономику их региона, стимулирует экономический рост и ускоряет решение социальных проблем, создает условия для успешного развития более отсталых территорий;
- в кластере создаются положительные эффекты (экстерналии), когда экономические преимущества, полученные одними субъектами кластера передаются другим участникам. Вхождение в кластер повышает статус входящих в него компаний, способствует росту внимания к ним со стороны